

ALKEMISTEN YÖ

Arvoisat työryhmät,

olen iloinen, että harkitsette tarttumista Alkemistien yöhön!

Olen kirjoittaessani ajatellut paljon ihmisen ajan lyhyttä ja pienuutta suhteessa geologiseen ja monien muiden, hitaammin elävien olentojen aikaan. Kirjoittaminen on avannut omat silmäni sille, miten hienoin säkein kaikki elävät ovat kytkeytyneet toisiinsa maapallolla. Vain ihmisellä vaikuttaa olevan – pölkkymäisiä aistejaan vain laiskasti käyttäen - kiire ottaa kaikesta kaikki irti. Silti ihmisen elämänikä on hirveän lyhyt – verrattuna vaikka mäntyyn tai kallioon. Tämän ajattelemisen on lisännyt omia metsän kunnioituksen, ilon ja toivon tunteitani.

Huomioita näytelmän harjoittelemisesta.

Lähtökohtaisesti suhtaudun myönteisesti lyhennyksiin ja puhetekstin kääntämistä omaan slangiin / omalle murteelle – vain kohtaaus LUMOUS täytyy esittää niin kuin se on kirjoitettu. Saatte tehdä lyhennyksiä ilman kirjailijan lupaa, mutta keskustelen mielelläni ryhmien kanssa lyhennys- ja muokkausehdotuksista.

Vaikka alkupuolen kohtauksissa ennen kalmistoon menoa ei välttämättä ole muita puhuvia henkilöitä kuin Jippo ja Jux, niin toivon, että ryhmän jäsenet eivät unohda luoda eläinten, hyönteisten, lintujen ja tilan läsnäolon tuntua näyttämöllä. Älkää myöskään unohtako nukke- ja esineteatterin mahdollisuuksia, toisaalta hauskaa jos myös tyystin unohdatte nukke- ja esineteatterin mahdollisuudet! Teokseen on myös kirjoitettu tilaa ääni- ja valo-improvisaatioille.

8. Kohtaus: Vuoden elonmerkki on tarkoitettu tehtäväksi yleisön kanssa. Yleisökontaktiin perustuvaa kohtausta on vaikeaa harjoitella ilman yleisöä. Käyttäkää esityskautta hyväksenne ja valmistautukaa jo harjoitellessa siihen, että esitykset tulevat olemaan erilaisia eikä täydellistä ole olemassa. Miettikää ennakkoon katsojien kohtaamista, sitä, miten ja millaisella asenteella lähestytte heitä. (Toivon, että katsojiin suhtaudutaan uteliaasti ja lämpimästi.) Ajattelen, että kaikkien katsojien ei tarvitse kuulla ”Vuoden elonmerkistä” kaikkia repliikkejä, että kohtauksessa saa olla hauskutta, hämmentävyyttä, kummallisuutta, tyrkyttämistä, tai vaikka yksityisyyttä katsojan ja esiintyjän välillä. Kokeilkaa mikä toimii! Ja jos tuntuu, että osuus toimisi hyvin pidempänäkin, voitte kirjoittaa paikkakuntatietoisesti lisää havaintoja katsojista takataskuun. Palkintojenjako suoritetaan silti yhteiseen fiktion palaamalla.

Vaikka 8.kohtaus tehdään yleisön kanssa, yleisökontaktia rakennetaan jo alusta saakka: kohtauksessa, missä Jippo ja Jux ovat matkalla sairaalaan, voidaan esimerkiksi Lulesia mundula tai Hirvenparvimaljakas sijoittaa katsojien keskelle, tai kulkuekohtauksessa, jossa siirrytään Linnavuorelle, voidaan hyvin, tilan niin salliessa, hyödyntää katsomotilaa.

En ole ajatellut, että edeltä menneet eli maanalainen väki olisi puvustukseltaan välttämättä sidottu mihinkään tiettyyn aikakauteen tai kulttuuriympäristöön, mutta varmaan selkiyttää, jos visuaalisuudessa näkyvä eroa elävien ja edeltä menneiden välillä.

Kuten sanottu, keskustelen mielelläni ryhmien kanssa – mutta toisaalta: antakaa palaa vaan, kaikki ratkeaa silleen parhaiten.

Lykkyä pyttyyn ja manteleita puuroon, muistakaa evästellä niin hyvä tulee!

Taija Helminen

Näytelmää varten on pidetty työpajat Outokummussa Palorannan yhteisössä ja Kummun koululla sekä tavattu nuoria näyttelijöitä Helsingissä Narrin näyttämöllä. Kiitos kaikille avusta!

1. KOHTAUS: MITEN MEISTÄ TULI ALKEMISTEJA?

Jippo ja Jux kertovat tämän yleisölle:

JIPPO

Kun ihminen ymmärtää olevansa alkemisti, se muuttuu aivan kokonaan.

JUX

Teistäkin moni olisi sellainen, jos olisitte nähneet saman kuin me.

JIPPO

Kaikki alkoi yhtenä talvisena iltana Ronkelomäen keskussairaalan takapihalla, parkkipaikan ja Ratvaaran metsän rajalla.

JUX

Me asuttiin harmaan kaupungin harmaassa talossa, huoneistossa, jonka kaikki seinät oli harmaita.

JIPPO

Meidän vanhemmat asuivat Pariisissa, koska niiden mielestä se oli tyylikkäästi harmaa kaupunki, toisin kuin meidän harmaista harmain Ronkelomäki.

JUX

Ronkelomäen rajalta avautui silmänkantamattomiin Ratvaaran kylämaisema.

JIPPO

Ja Ratvaarassa, yhdessä mahdottoman vanhassa ja narisevassa talossa, asui meidän mummo Amanda.

JUX

Meistä tuli alkemisteja oikeestaan siksi, kun mummo kuoli.

JIPPO

Vaikka oikeestaan Jux oli alkemisti jo aivan pienenä.

Siinä vaan kesti, että me tajuttiin että Jux ei ole yliherkkä taikka muuten kummallinen, ei, me tajuttiin että se on persoonallisuustyyppiltään —

JUX

Ihmistyyppiltään!

JIPPO

...ihmistyyppiltään meidän Jux onkin alkemisti.

JUX

Kuten säkin oot.

JIPPO

Tosin mummon mielestä mulla oli aika paljon sahanpurua korvien välissä - se oli kertynyt kuulemma PS5:n pinttämänä...

JUX

Kaikki alkoi joulukuisena iltana Ronkelomäellä.

JIPPO

Keskussairaalaan soitettiin, että mummolle —

JUX

Joka oli tuotu sairaalaan kahta viikkoa aikaisemmin —

JIPPO

Oli noussut korkea kuume.

JUX

Ja että jos mummo on meille tärkeä -

JIPPO

Niin meidän pitää tulla heti.

JUX

Joten minä ja Jippo lähdettiin katsomaan, miten se jaksoi.

JIPPO

Oli pimeä ja kylmä ilta ja toi tyyppi oli todella hidas, se pysähteli koko ajan eikä tehnyt yhtään niinku sovittiin.

JUX

Kuopuksilla on siihen oikeus!

2. KOHTAUS: ERÄÄN AIKAKAUDEN LOPPU

*Jippo ja Jux ovat matkalla keskussairaalaan pimeässä talvi-illassa.
Jux laahustelee tutkimassa ympäristöä, hangesta töröttäviä kasveja,
puita ja kiviä, joita harmaassa kaupungissa on.*

JIPPO

Mennääs nyt sitten. Jux!

JUX

Katkeralinnunruoho... Polygala amarella!

JIPPO

Ihan oikeesti Jux, vierailuaikaa on jäljellä enää joku puoli tuntia.

JUX

Joo joo, mä tuun koko ajan.

JIPPO

Nyt ei voi jokaista rehua pysähtyä ihmettelemään.

JUX

Lulesia mundula...

JIPPO

Joka on?

JUX

Nuhrumyyränlakki. Jippo, sä et ymmärrä miten kummallista, nää molemmat on harvinaisia... näiden ei pitäisi menestyä tällaisissa olosuhteissa eikä ainakaan keskellä talvea... Eiks sua huolestuta yhtään?

JIPPO

Varmaan liittyy jotenkin ilmastonmuutokseen.

JUX

No sentään jotain elinvoimaista! *Byssonectria aggregata**!¹

JIPPO

Tassua toisen eteen kaveri!

¹ *hirvenparvimaljakas

JUX

Kantsii varoa jalkojaan...

Näitä ilmenee vaan siellä, missä hirvi on käynyt pissalla...

Jippo ja Jux tulevat viimein keskussairaalan pihaan. Pienikokoinen henkilö istuu keinussa keinumassa. Jippo on menossa sairaalan ovista sisään, mutta vilkaisee keinujaa, sitten hidastaa vauhtiaan ja palaa takaisin katsomaan sitä.

JIPPO

Onks se mummo?

AMANDA

Tulihan ne kakarat lopulta.

JIPPO

Mitä ihmettä sä teet täällä?

AMANDA

Ajattelin että alkaa olla viimeinen hetki tulla keinumaan.

JIPPO

Toistakymmentä astetta pakkasta. Senkin hullu!

AMANDA

Niin mutta kuten sanottu - viimeinen hetki tulla keinumaan.

JIPPO

Mennään sisälle. Eihän sulla ole edes hanskoja.

AMANDA

Eikä mennä mihinkään! Nyt istutte siihen viereen. Siihen vaan. Naapurirenkaille. Mikäs toi on?

JIPPO

Ai mikä?

AMANDA

Toi tuolla parkkipaikan laidassa.

JUX

Se on suopursu - rhododendron tomentosum.

AMANDA

Hyvä Jux!

JIPPO

Hei nyt jotain rajaa. Täällä on lunta, ette te oikeesti mitään suopursuja bongaile.

AMANDA

Entäs tuolla? Punaisen Nissanin takana?

JUX

Se on helmipöllö, Aegolius funereus.

AMANDA

Oikein! Verrattoman hauska puputtaja.

JIPPO

Te nyt vaan haluatte tehdä mulle ulkopuolisen olon.

AMANDA

Jippo: seuraava on sulle. Mikä on tuo puu?

JIPPO

Ai tämä?

AMANDA

Niin.

JIPPO

Niin että Juxilta kysytään ”mikä on tuo kasvi jota ei missään tapauksessa edes voi nähdä talvisissa revontuli-olosuhteissa” tai ”mikä on tuo lintu, joka ei tyypillisesti ikinä hengaa punaisen Nissanin vieressä” mutta Jipolta kysytään että ”mikä on mänty?”?

AMANDA

Juxilla on finessiä ja pitkälle edennyt harrastuneisuus.

Sinä olet vähän pölkkyy esikoiseksi. No?

JIPPO

Mitä no?

AMANDA

Tieteellinen nimi?

JIPPO

Picea... äh, se on pinus...syld... eiku pinus sylvestris.

AMANDA

Tulihan se sieltä.

JUXia hihityttää:

”Pölkky esikoiseksi!”

AMANDA

Esikoisen rooliin kuuluu olennaisesti pölkkyys, herkkikset ei selviä kuopuksen kaitsemisesta.

JIPPO

Mikä ihme sulla on muuten päässä?

AMANDA

Tää hattu vai? Pappa osti tän mulle kihlajaislahjaksi Karhukadun atelieriestä aikoinaan. Aattelin, kun ambulanssi tuli hakemaan että tätäkään on turha enää säästellä. Tykkäätkö?

JIPPO

On se hieno tietenkin.

AMANDA

Mutta käyttäsitkö?

JIPPO

En mä usko. Mä en oo oikein hattutyyppejä.

AMANDA

Entäs Jux?

JUX

Mä tykkään pipoista enemmän.

AMANDA

Hyvä. Laitatte sen sitten mulle arkkuun.

JIPPO

Aha... Okei. Joo.

AMANDA

Ja jalkaan ne mustat matalakorkoiset tanssikengät. Ovat nimittäin tyylikkää.

JIPPO

Mahtuuko ne sulle vielä?

AMANDA

Parasta mahtua!

- No jos ei mahdu niin sitten villasukat.

JUX

Mummo eikös me mennä sisään.

AMANDA

Eikä!

JIPPO

Mä en jaksa kuunnella tommosta yskimistä.

AMANDA

Saatte nyt luvan kuunnella. Tässä on vielä keskeneräisiä asioita.

JIPPO

Vai sillä lailla.

AMANDA

Hautakivi pitää kunnostaa. Kultaatte papan ja minun nimet niin että varmasti näkyy.

JUX

Mummo ootko sä äitille kertonut nää?

AMANDA

En kun mä kerron nämä nyt teille. Luulis kuuntelevan.

JIPPO

Hmm.

AMANDA

Älä siinä huokaile. Minä olen säästänyt teille oikeaa, kirveenkokematonta aarniometsää Ratvaarassa. Nyt teille siirtyy vahtivuoro.

JIPPO

Me voitaisiin mennä Ratvaaraan puhumaan nämä asiat läpi. Tai ainakin tonne sisälle.

JUX

Et sä vielä ole mihinkään kuolemassa.

AMANDA

Lohdutatko sä mua vai ittees noilla sanoilla?

JUX

Sua varmaan.

AMANDA

Ihan turhaan. Nyt on lähtö lähellä.

JIPPO

Mutta entäs jos meille tulee liian ikävä?

JUX

Niin just. Miten me pärjätään ilman sua?

AMANDA

Voi voi, teillä on liikaa tekemistä sitten kun minä oon poissa.

JIPPO

Ai jaa.

AMANDA

Ja saahan sitä ihminen surullinen olla. On inhimillistä. Se on hyvä.

Ai niin! Meinas unohtua. Mulla on teille pienet lahjat.

Tässä on kummallekin heilurit. Jippo ottaa graniittisen ja Juxille labradoriittia.

JUX

Wau! Kiitos mummo!

AMANDA

Pidätte näitä mukana minne ikinä meette. Sitten ette eksy koskaan. Nää on Edla-tädin tekemät perintöheilurit. Älkää hukatko.

JIPPO

Siis onks tää joku – kompassi juttu?

Jux kokeilee heiluria: se lähtee heti pyörimään vimmatusti. Jipon kivi roikkuu paikallaan kuin – no, kivi!

AMANDA

Äh, se on fysiikkaa, kemiaa, jopa vähän salatieteitä. Antakaa kiville tilaa kertoa kaikki!

JUX

Mutta eiks sun mummo tuu meitä ikävä?

AMANDA

Jos minä oon oikein ymmärtänyt, niin minullakin on paljon puuhaa siellä, minne olen menossa.

JUX

Häh? Etkös sä siten aiokaan kuol—

JIPPO (*huolestuu että mummo istuttaa Juxin päähän outoja ajatuksia*)

Nyt kyllä mennään sisään.

AMANDA

Vielä viimeinen juttu.

Kun kettu tulee, niin se on sitten minä.

JIPPO

Anteeks mitä?

AMANDA

Että kun kettu tulee niin se olen sitten minä.

JUX

Kettu tulee minne?

AMANDA

No sitähan minä en vielä tiedä. Mutta kun kettu tulee, niin mummo is back.

Jux ja Jippo katsovat toisiaan ja kohottelevat kulmiaan.

AMANDA

Muistatteko kun kerroin teille isotäti Edlasta?

JIPPO

Että aina kun sun perheessä joku kuoli, niin hetken päästä Edla-täti alkoi kummitella?

JUX

Joku aina alkoi rapistella ja roskata teidän kotona kuoleman jälkeen?

AMANDA

Onhan teillä ollut korvat auki.

JIPPO

Mua vähän hirvittää toi ajatus.

AMANDA

Että mummon henki muuttaa Ronkelomäelle?

JIPPO

Niin.

AMANDA

Siihen ajatukseen kannattaa ruveta totuttelemaan!

JIPPO

Hmm.

JUX

Mä ainakin odotan että sä tuut!

AMANDA

Juxiin on aina voinut luottaa!

Amanda alkaa ottaa vauhtia:

JUX

Ja sitten mummo alkoi ottaa vauhtia,
oikein kunnan vauhdit lurpsahtaneella autonrenkaalla istuen
keinun pitkät ruosteiset ketjut kilisten
se kiihdytti menoaan,
me katottiin sen edestakaisin halki taivaan menoa kuin pingistä.
Mummon hentonen hahmo kohti sairaalaa, kohti parkkipaikkaa,
sairaala, parkkipaikka, sairaala, parkkipaikka
mummo heilui vasten tummanviolettiä taivasta
ja hihkui onnellisena ja keinu alkoi nousta,
lehmus, mänty, kolmas kerros,
neljäs kerros -

JIPPO

Mummon keinu nousee koko ajan enemmän ja enemmän kohti taivasta
viides ja kuudes kerros,
sairaalan katto ja helikopteritaso,
sitten se lopulta irtosi siitä renkaasta
kieppui kohti Otavaa outo retrohattu päässä
ja siitä tuli kahdeksas tähti nuoren Eeron perään.

3. KOHTAUS: NAHKURI – TRAGASOMA DEPSARIUM

Ollaan Ronkelomäellä, on ilta. Jippo ja Jux ovat kotosalla, mutta kodissa ei ole yhtään hiljaista. Asuntoa ympäröivät lehahtukset, tuulen humahtelu, säksätys, kurnutus ja ahamainen örinä. Hämärät varjot liikkuvat olohuoneen kulmissa, keittiön ikkunoiden takana vilahtelee joku, jokin. Jux ei ole näistä ilmiöistä millänsäkään, mutta Jippo säpsähtelee ja värisee inhosta.

JIPPO

Mummon hautajaisten jälkeen me oltiin Juxin kanssa paljon kotona.

Meillä oli hirveen paljon asioita, joita piti ajatella, asiakirjoja, joita täyttää ja valokuvia, joita järjestää.

JUX

(pönttää kasveja ja tieteellisiä nimiä sohvalla mummon kokoamasta, käsin sidotusta kasviosta)

Kato Jippo tätä mummon käsialaa! Hädin tuskin pystyy lukemaan!

Pussikämmekkä - Dactylorhiza viridis!

Pohjannoidanlukko - Botrychium boreale...

Korpipaatsama - Frangula Alnus – suluissa: koirankusipuu....

JIPPO

Hei Jux.

JUX

Miten korpipaatsama voi olla koirankusipuu!

JIPPO

Ootko sä kauheen surullinen?

JUX

Mistä?

JIPPO

No kun mummo kuoli.

JUX

Ai miten niin?

JIPPO

- No siis... Kyllähän sä tiedät... Mitä tarkoittaa kun ihminen kuolee?

JUX

Tietenkin tiedän.

JIPPO

Kun mummo kuitenkin kasvatti meiät. Niin on tosi ok, jos sua surettaa.

JUX

Äsh, mummo ehti jakaa kaikki oleelliset asiat ajoissa.

JIPPO

Ai hä? – Mitä se tarkoittaa?

JUX

Niin, meillä on hirveesti tekemistä kun mummo ei enää tee lintulaskentaa, rengastuksia, kerää marjoja ja sieniä ja vahdi Ratvaaran aarniometsää.

Jippo ei aio nyt alkaa keskustella siitä, että heillä ei tule olemaan näiden asioiden kanssa mitään tekemistä.

JIPPO

Ahaa.

JUX

Sitä paitsi, mummo aina sanoi, että kukin pitää huolta seuraavista. Että ei voi liikaa jäädä surustelemaan koska no, luontokato etenee ja meidän täytyy... Oliks sulla muuta?

JIPPO

Öö no kyllä tosta tietyllä tavalla herää kysymyksiä.

JUX

No mä selitän myöhemmin. Anna mä nyt vähän katon tätä kasviota.

JIPPO (taas ikkunan takana välähtää jokin, ja talon nurkissa humisee:)

Kaiken tän keskellä mulla oli outo olo.

Oli tosi vahvasti sellainen tunne, että jotain tapahtuis kohta.

Siis jotain suurta ja ihmeellistä.

Jotain, mistä me ei vielä tiedetty.

JUX (yleisölle)

Pieniä outoja juttuja tuntu ilmenevän koko ajan:

vessassa leijaili voikukan höytyviä,

yhtenä aamuna Jipon tyynyn alta löyty kanahaukan siipisulkia
ja mun ikkunassa istu yhtenä yönä melkein musta rusakko, joka vihelsi
auringonnousuun asti.

JIPPO

Pieniä, kummallisia asioita,
mutta kun nää kaikki laittoj yhteen, tuli tunne, että joku seurasi meitä.

*Kuuluu pieni kopsahdus: kuin kovakuoriainen putoaisi kovalle alustalle. Jux näkee lattialla
jotain, mitä yleisö ei näe.*

JUX

Nahkuri... Tragasoma depsarium... Nahkuri! Jippo! Tuu äkkiä tänne! Täällä on nahkuri!

JIPPO

Mikä?

JUX

Tää on todella, todella, todella uhanalainen...
Nahkuri oli kymmenen vuotta sitten vaan silmälläpidettävä,
mutta nyt tää on äärimmäisen harvinainen yksilö. Mitä se täällä tekee?

JIPPO

Mistä se tuli? Nythän on tammikuu...

JUX

Tää on aivan uskomatonta! Näiden elinalueet on niin vähissä, nää elää koko ikänsä
tietyn ikäsissä mäntykeloissa aivan tarkalleen muotoutuneissa ympäristössä, miten
ihmeessä tää on eksynyt Ronkelomäkeen?

JIPPO

Miten se voi olla täällä?

JUX

Kato... Jippo kato!
Se lähtee nyt...

JIPPO

Nyt ei häiritä sitä.

JUX

Ei mutta seurataan!

JIPPO

Seurataan?

JUX

Se on menossa keittiöön! Onkohan sillä nälkä? Tietenkin sillä on nälkä.

Eihän mikään nahkuri ole tammikuussa hyvin syönyt... Varsinkaan kaupungissa. Mistä me saadaan sille nyt oikeanlainen lahopuu?

JIPPO

Hä? Mikä lahopuu?

JUX

Kelomänty, joka on yli kaksisataa vuotta vanha, ja joka olis ollut kaatuneena vähintään viisi tai mieluummin kymmenen vuotta...

JIPPO

Äsh... Ei kai se voi olla noin herkkähipiäinen...

JUX

Ei se oo mitään herkkähipiäisyyttä vaan looginen seuraus, kun Ratvaarassa ei enää ole vanhoja mäntykankaita kuin se mummon säilömä läntti.

JIPPO

Jaa.

JUX

Jippo kato! Sillä on nälkä! — Ei kun nyt se vaihtaakin... Se menee sun huonee — kato! Jippo! Kato! Nyt se nousee — hei se haluukin ulos!

JIPPO

No mitä, eihän me sitä nyt ulos päästetä?

JUX

Ai mitä sä tarkoitat?

JIPPO

No siis jos meidän asunnon kynnyksellä on äärimmäisen harvinainen – nahkuri sä sanoit? - ja ulkona on pakkasta, niin päästetäänkö me tää kallisarvoinen ötökkä varmaan kuolemaansa?

JUX

Avaa ovi! Mutta avaa varovasti! Kato miten kevyt ja hauras otus...

JIPPO

Mä avaan oven – hei laita takki päälle ennen kun...

JUX

Siis mihin sä haluat mennä, nahkuri?

JIPPO (*katsoo avautuvasta ovesta ulos ällistyneenä, Jux seuraa kuoriaista. Rappukäytävä on muuttunut metsäksi:*)

Siis mitä ihmettä!

JUX

Minne sä meet... Älä mee niin nopeesti... Tuu takaisin...

JIPPO

Mitä helvettiä! Kulleroita!

JUX

Trollius europeaus!

JIPPO

...Mustikkaa!

JUX

Vaccinium myrtillius!

JIPPO

Ja metsälehmusta...

JUX

Tilia cordata!

JIPPO

Tänä hämmästyttävänä maanantai-iltana, klo 20.53, siinä missä ennen oli Ronkelomäentie 893 A2:n kolmannen kerroksen rappukäytävä, meidän koko maailma muuttuu, lakkaa olemasta sellainen, millaisena me ollaan se tunnettu...

JUX

Jippo! Tuu nyt! Tuu nopeesti!

JIPPO

Ja miten onkin niin, että Jux ei ole tästä millänsäkään - hän vaan humpsahtaa maailmaan, jonka on aina aistunut Ronkelomäen alla.

JUX

No vihdoin viimein! Nyt on metsä lähtenyt liikkeelle...

JIPPO

Mitä sä oikein puhut!

JUX

Ootas mä katon suunnan heilurilla. – Okei! Lähdetään!

Tuu Jippo!

JIPPO

Mun mielestä meidän kannattas ehkä mennä nyt laittamaan iltateetä...

Iltta on jo aika pitkällä.

JUX

Ääh, älä selitä! Ala tulla jo sieltä!

JIPPO

—

JUX

Äkkiä! Tää nahkuri pitää palauttaa pian! Se ei voi olla liian kauan kelosta poissa.

JIPPO

No kai mä sitten tuun...

4. KOHTAUS: NAHKURIN PALAUTUS

Jos ilta on ollut hämärä, niin ulkona tulee pimeää. Jippo ja Jux tulevat tumman lammen rannalle. Rannan puissa huhuilevat pöllöt, tuuli puhaltaa puiden latvoissa, helistelee kaisloja mennessään.

JIPPO

Aaaa.... Jotenkin kammottaa... Yöllä pitäis nukkua eikä rymytä jossain...

En mä ees tiiä, mikä tää on... Aamulla vielä tää oli Ronkelomäentien ja

Huuhkajavaaran risteys... Mä ehkä tykkäsin siitä enemmän kuin tästä korpimet... Mikä toi oli? Hyi onks täällä lepakoita...

--

Jux! Oota vähän... Pitäsköhän meidän pysähtyä?

JUX

Mitä varten?

JIPPO

No mä en oo ihan varma... Mitä me tehdään täällä?

JUX

Mitä nyt metsässä yleensä tehdään.

JIPPO

Eli mitä?

JUX

Yritetään mukautua kokonaisuuteen.

JIPPO

Ai mihin kokonaisuuteen?

JUX

Hohhoijaa. Amanda-mummo oli niin oikeessa sun suhteen.

JIPPO

Mä en oo mikään pölkkö!

JUX

Voit kai sä nyt kävellä samalla kun niuhotat?

JIPPO

Musta meidän ei pitäis olla täällä. Mut kun mä oon tän sanonut ääneen ja sä oot sen ampunut alas niin ehkä mä saan rauhan. Sulla on nyt myös vastuu tästä tilanteesta. Varotin.

JUX

Pelottaako sua siis?

JIPPO

No joo!

JUX

Ai no mutta ei täällä oo mitään pelättävää.

JIPPO

Niin ei varmaan sulle. Mä tykkään rationaalisuudesta.

JUX

No sitä metsässä ei saa. Kaikkee muuta kyllä. Tuu nyt.

JIPPO

Pimeessä!

Jokin karkaa liikkeelle läheisestä pensaasta, tietenkin Jippo säikähtää.

JUX

- Mä perun äsken sanomani.

JIPPO

Hyvä! Lähetään siis kotiin.

JUX

Ei kun mä tarkotan sitä, että metsähän on äärimmäisen rationaalinen. Ihminen kyllä elää yli tarpeensa. Mutta metsässä kaikki on perusteltua. Kasvit hyödyttää eläimiä, homeet hyönteisiä, hyönteiset lintuja, puut – no, ihan kaikkia, ja linnut levittää kasveja, ja kasvit taas hyödyttää eläimiä, homeet hyönteisiä, hyönteiset lintuja...

JIPPO

// Mutta mitä me täällä tehdään?

JUX

Siis nythän on tapahtunut ihme!

JIPPO

Ihme! Musta tää on – suoraan sanottuna kammottavaa!

JUX

Pöh! Siis kato nyt! Ei enää parkkipaikkaa! On lehto! Ei kerrostaloja! Käsittämättömän vanhoja puita! Ja kuuntele – koppeloita! Ei valosaastetta – tähtitaivas! Ja tää ei edes oo enää sydäntalvi...

JIPPO

Ai miten niin?

JUX

Ilma haisee keväältä... eikä enää oo luntakaan!

JIPPO

Mennään takaisin.

JUX

Ite sanoit että me ei voida tota nahkuria jättää oman onnensa nojaan. Nyt etsitään sille sopiva kelo.

JIPPO

Näiksä ton? Ton valon?

JUX

Niin että äsken pelotti pimeä ja nyt kammottaa valo? Ei tarvii pelätä. Jatketaan!

JIPPO

Mutta mähän oon vähän niinku vastuussa susta.

JUX

Ei kun me ollaan vastuussa toisistamme, ja me ollaan vastuussa myös nyt tästä nahkurista. Allez allez! Let's go!

JIPPO

Sulla on ilmeisesti käsitys minne se kuuluu?

JUX

Me ollaan menossa vanhaan kalmistoon.

Kaukana puiden välissä näkyy valoja.

JIPPO

Siis... mitä tarkoitat että kalmisto?

JUX (*antaa hetkeksi nahkurin Jipolle ja katsoo heilurilla*)

Pidäs tota pikku hetki...

Joo, ollaan oikeessa suunnassa! Me ollaankin jo ihan lähellä..

JIPPO

Onks tuolla joku – nääksä?

5. KOHTAUS: KALMISTON VÄKI

JIPPO (yleisölle)

Jos kaikki oli tähän asti ollut kohtuullisen kummallista, niin nyt tästä hommasta tuli todella outoa.

JUX

Tää vanha kalmisto sijaitsee Ratvaaran korkeimmalla kohdalla, lähellä mummon kotipaikkaa.

JIPPO

Ja mä näin siinä pimeydessä ihan oikein.

Puiden välissä oli porukkaa.

Eikä mitä tahansa jengiä vaan... Miten mä sen sanoisin...

JUX

”Kummituksia” lienee paras kuvaus.

Kuivalla mäntyharjukankaalla on sympaattinen aukio. Siellä täällä on hautakumpuja, karsikkopuita eli mäntyihin kaiverrettuja muistomerkintöjä edeltä menneistä sekä erilaisia ruokalahjoja vainajille. Niitä on ripustettuna oksille, niitä on pienissä pusseissa sekä puisissa ja metallisissa astioissa kivien päällä ja juurikoloissa. On sellainen tunnelma, että edeltä menneet valmistautuvat juhliin.

Etualalla on käynnissä alkemistinen prosessi: Maanalainen-Hiisi, Maanalainen-Aleksanteri ja Edla-täti tislavat, uuttavat, keittelevät höyrystyneiden patojen äärellä jotakin litkua.

MAANALAINEN-HIISI (kirjaamassa vihkoon)

Seos A:

Lisätty: rikkiä 2,5 ml.

Ei elohopeaa.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Kokeillaanko elohopeaa vielä?

MAANALAINEN-HIISI

Keitän tän ensin loppuun... Viimeksi posahti, kun laitoin sitä tässä kohtaa.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Tuonko antimonia?

MAANALAINEN-HIISI

Ei tarvi, mä ajattelin että tänä vuonna mentäis vaan sillä valkoisella seoksella.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Joo no se ainakin toimii.

EDLA-TÄTI

Koettakaapas saada se tehtyä, ne kakarat on kohta täällä.

MAANALAINEN-HIISI

Tää on ihan kohta valmis... Mitä sä oikein stressaat? Ne on sun sukulaisia. Hyvin se menee.

EDLA-TÄTI

Mitä jos ne onkin täysiä tampioita?

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Sille ei sitten mahda mitään.

MAANALAINEN-HIISI

Se nuorempi vaikuttaa ainakin olevan ihan terävä...

EDLA-TÄTI

Se vanhempi mua huolestuttaakin. Jos siitä tulee semmonen kuin vanhemmistaan niin se on bye bye Ratvaaran rippeet.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

No, sitähan me tässä nyt koetetaan välttää.

EDLA-TÄTI

Meillä ei välttämättä ole kuin tää yksi mahdollisuus.

MAANALAINEN-HIISI

- hei tästä... näyttää... tulevan...

Tapahtuu suurenmoinen alkemistinen prosessi. He pitelevät upeaa kiveä!

EDLA-TÄTI

Hei nyt tuli oikeenlainen!

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Nätti!

MAANALAINEN-HIISI

Masterpiece!

EDLA-TÄTI

Onpa kaunis. Nää toimii kuin häkä yön kilpailuissa... Maanalaiset! Ootteko hereillä?

MAANALAISTEN KUORO

Hereillä, hereillä ollaan!

Täydessä valmiudessa...

Valmiina Linnavuorelle!

Sairaan hyvä, sairaan hyvä yö tulossa,

SAIRAAAN HYVÄ!

Joko saa uutta kiveä?

EDLA-TÄTI

Odotetaan että ne Ronkelo-penskat tulee...

MAANALAISTEN KUORO

Tulossa on!

Joo, nyt ei mee enää pitkään...

Nyt tulee!

Tossa, tossa ne on ihan kulmilla -

Hei, pitäskö yllättää ne?

Mennään piiloon ja hypätään...

EDLA-TÄTI

Ette säikäytä niitä! Tai ehkä voitte laulaa, jos siltä tuntuu!

MAANALAISTEN KUORO

Aivan, aivan, joo...

Laitetaan vaan jazzia...

Laitetaan vaan joku törkee kipale...

Mikä olis hyvä...

Metallicaa?

Ääh, c'mon, nää on kaudelta 2020 jkr –

HIISI

Ne on ihan just täällä! Aloittakaa!

Jippo ja Jux astuvat kalmiston portista sisään. Maanalaisten juhlakuoro esittää Äärimmäisen Juhlallisen tervetuliaislaulun.

MAANALAISTEN KUORO :

MAANALAISTEN TERVETULIAISLAULU

Fyythi-fyythi-fyythi-fii fii fii fiii fiii!

drrrrrruuuuuuu, drrrrrruuuuuuu, drrrrrruuuuu, drrrrruuu drththththuuuuu---

klak klak klak kla – klak klak klaklakla klak!

krääähä krääähä krääähä krrääääääkss

viii viii viii viii viii

skräts skräts skräts

HUUUUUUUUUUUUUFFFMMM

HUUUUUUUUUUUUUFFFMMM

HUUUUUUUUUUUUUFFFMMM

HUUUUUUUUUUUUUFFFMMM

Kuo VIII kuo VIII kuo VIII kuo VIII kuo VIII kuo VIII

klak klak klak kla – klak klak klaklakla klak!

tööö töö töttrö töö höö tööö töö hööö töttrö töö töttrö höööhööö töö tööö töö töttrö töö tööö
tööö

huuuh huuuh huuuh huuuh huuh

rahnit rahnit rahnit rahnit rahnit

ward ward ward ward ward sssshuuuu sssshuuuu sssshuuuu

HUUUUUUUUUUUUUFFFMMM

JIPPO

...Ööh... Thank you? Nice to meet you?

JUX

Jippo! Miks ne ei muka puhuis suomee? Kiitos. Tosi hieno esitys.

EDLA-TÄTI

Kattokaahan kaikki maanalaiset... Näähän on AIVAN Eevertti-papan näköisiä...

JIPPO

Jaa?...Tuota... krhm... meidän olkkariin eksyi... tai siis, niin, sinne ilmestyi... me etsitään yhdelle kuoriaiselle? Onko se kuoriainen? Vai joku - perhonen?

JUX

Tragasoma depsarium – luokitellaan sarvijääriin –

JIPPO

Siis, tämmönen – se oli aivan väärässä paikassa kesken kaiken... Niin Jux tässä päätteli että täällä kalmistossa löytyisi sille vielä soveltuva pesäkelo...

Edla-täti menee Juxin luokse ja ottaa nahkurin omiin käsiinsä hellästi.

EDLA-TÄTI (*nahkurille:*)

Kelpo jäärä...Hyvin tehty! Nyt saat vähän hyvin hautunutta honkahometta illalliseksi...

JUX

Ai sinä laitoit sen... hakemaan ...meitä?

EDLA-TÄTI

No ei noilla jaloilla turhan päiten lähdetä lähioon. Voitte kuvitella, että sillä kesti kolmatta viikkoa tallustella perille. Kaks ja puol päivää pelkästään ne portaavat kolmanteen kerrokseen...

JIPPO

Tunnetaanko me siis jostakin?

EDLA-TÄTI

Ai että tunnetaanko ”jostakin”!

MAANALAINEN-HIISI

Edla hei, et nyt rupee rageen...

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Sä et koskaan muista miten hämmentävää eläville on tavata meikäläisiä.

MAANALAINEN-HIISI

Tai ylipäänsä koko tähän yöhön osallistuminen...

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Ei oo meikäläisillekään aina helppoo.

JIPPO

Siis osallistuminen mihin?

JUX

Mä oon Jux. Ja tää on meidän Jippo.

MAANALAINEN-HIISI

Mä oon Hiisi, teidän isälinjan serkku 1280 vuoden takaa. Tää on Aleksanteri, teidän mummon enon serkun isoisoisoäidin serkun isoisä.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Ja tässä on Edla-täti, teidän, ootas kun mä lasken, iso-iso-iso-isotäti.

JUX

Ai sä oot Edla-täti! Siistiä!

JIPPO

Et rupee Jux nyt mitään halailemaan...

EDLA-TÄTI

Ootko huomannut Aleksanteri, näillä 2020-lukulaisilla ei kyllä juuri ole hahmotusta vanhimpien kunnioittamisesta.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Älä oo niin ankara. Esivanhemmat on ollut jo kauan noissa wifi-kulttuureissa sivuseikka...

EDLA-TÄTI

Raadoin eläessäni niska limassa ja kauan kuoltuanikin, että muistaisivat! Ja nää – nää muistaa hädin tuskin omaa mummoansakaan!

MAANALAINEN-HIISI (*haluaa keskeyttää vaahtoamisen ja vaihtaa puheenaihetta*)

Onko teillä jo kova nälkä?

MAANALAISTEN KUORO

nii, onks nälkä?

Tä!

Iso nälkä, vai vähän maltillisempi?

Kokoluokka, sanokaa!

Söiskö hirven?

Vai hiiren?

Supikoiran?

- Nää on vegejä varmaan!

Siis tota, meniskö vanamoita ja puolukkaa?

Sanokaa kokoluokka!

Iso, pieni vai keskikoko?

Vai onko elämän nälkä!

- zhoo, elämän nälkä! Hahhah! Zhhuuu!

- Vitsi vitsi –

Nälkä?

JUX

Kiitos... eiköhän me selvitä ihan hyvin... mulla on näitä pähkinöitä messissä...

Jux kaivaa taskuaan näyttääkseen eväitä, joutuu ottamaan heilurinsa esiin, ja siitäkös maanalaiset riemastuvat:

MAANALAISTEN KUORO

Cool!

Hei jäbällä on labradoriittia...

Toi on siisti!

Näytäs vähä...

Hei mä tyypaan vähä...

Anna mäki tresaan...

Uu, tää on kova!

No kai ny, koska se on kivi, torspo!

No eho eho...

Tääkö kivi teiät toi tänne?

No kyllä toimii, kyllä toimii...

Katos näitä!

Maanalaiset ottavat heilurit esiin, vetävät Juxin omiin pyörteisiinsä.

JUX

Mitä te oikein teette?

MAANALAISTEN KUORO

Kysytään heilurilta!

Mitäs, mitäs on heiluri mieltä?

Onks sulla kans?

JIPPO

Mikä?

MAANALAISTEN KUORO

Heiluri!

-- Ooo! Se on graniittia!

Aleksanteri, anna vähän sitä uutta...

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Viisasten kiveä.

Maanalaiset ja Jux syventyvät toheltamaan heilureiden kanssa. Jippo on vähän orpona, joten Edla-täti tulkkaa:

EDLA-TÄTI

Viisasten kivi? Ei oo tuttu? Iso osa alkemisteista yritti luoda sitä monistaakseen kultaa...

MAANALAINEN-HIISI

...mutta me tehdään sitä jälkipolvien metsäaistin vahvistamiseksi.

EDLA-TÄTI

On päässyt viimeisen viiden sadan vuoden aikana hiutumaan aika ohueksi.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Aito viisasten kivi auttaisi tajuamaan, että metsä on muutakin kuin istutettuja puita.

MAANALAINEN-HIISI

Eikä ainakaan ihmisen tarpeiden varasto.

JIPPO

No onnistuitteko?

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

No... Me yritetään. Jos ne kivet sais avattua ihmisten silmiä sille, mitä on jo kadonnut.

EDLA-TÄTI

Vaihtoehtona olisi haettaa kaikki johtavat ihmiset alkemistien yöhön, mutta se ei ole ihan yksinkertainen operaatio.

Jippo ei voi hyväksyä tällaista ideologista höpinää.

JIPPO

Tuota... Musta tuntuu, että me voitais ehkä ruveta suoriutumaan kotimatkalles...

EDLA

Vielä ei onnistu.

JIPPO

Miten niin ei onnistu?

EDLA-TÄTI

No kun Ronkelomäki on tällä haavaa poissa käytöstä.

JIPPO

Nyt en ymmärrä?

EDLA-TÄTI

Huoltotauko. Siis tää tosiaan on alkemistien yö.

JIPPO

Okei..?

EDLA-TÄTI

Ja silloin on mahdollista nähdä koko maailma ikiaikaisessa valossa. Kuka sen näkee ja vielä käsittää, muuttaa mielenmaisemansa lopuksi elämäkseen.

JIPPO

Siis onko tää joku kulttijuttu?

EDLA-TÄTI

Mitä meinaat kultilla?

JIPPO

Siis onks tää jotain uskonnollista...

EDLA-TÄTI

...miten voi nuorena ihmisenä olla noin lattea?

JIPPO

Ei kai se nyt ole niin latteeta, --

EDLA-TÄTI

Ei ole sattumaa, että haetutin teidät tänne alkemistien yönä.

JIPPO

Mitä sä tarkoitat?

EDLA-TÄTI

Tänään on lajikirjon ihmeiden yö – suurenmoinen mahdollisuus kokea alkumetsä!

JUX

Alkumetsä...

JIPPO

Hetkinen - siis alkemistit, alkumetsä, Linnavuori?

JUX

Onko tää siis... jonkunlainen aikakone?

EDLA-TÄTI

No tavallaan – tänä yhtenä yönä on mahdollista nähdä kaikki Ratvaaran huipulta nähtävä luonto sellaisena kuin se oli pian jääkauden jälkeen...

JUX

Siistiä!

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

On mentävä aika kauas taaksepäin, että voi nähdä metsän ilman ihmisen vaikutusta.

MAANALAISTEN KUORO

Kaikki, minkä tuutte näkemään

Liittyy ohuin säikein toisiinsa

Ne on vuorovaikutuksessa keskenään:

kaikki maailman paikat, kasvit ja sienet, eläimet ja hyönteiset.

EDLA-TÄTI

Ensin sytytetään vuoritulet...

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Sitten annetaan maiseman vaikuttaa...

MAANALAINEN-HIISI

Sen jälkeen jaetaan vuoden elonmerkki-palkinto...

EDLA-TÄTI

Ja lopussa on tanssit!

JUX

Mut miten se liittyy meihin?

EDLA-TÄTI

No tuota, teillä on Ronkelomäen huudeilla silleen kriittinen aikataulu, että nyt kun Amanda-mummon aika tuli täyteen, niin teidän niskaan rysähtää aika paljon...

JIPPO

En tajua syy-yhteyttä.

MAANALAINEN-HIISI

No, se on aika monimutkainen kuvio selvitettäväksi – mutta sanotaan näin, että teidän vanhempien sukupolvesta ei ole tähän työhön. Teillä taas – on kaikki edellytykset.

JUX

...Okei?

EDLA-TÄTI

Joo siinä lirmahti vähän liikaa oman edun tavoittelua pariin teitä edeltävään sukupolveen...

MAANALAINEN-HIISI

Jep, sori siitä, mutta kun ei noita vanhoja reseptejä aina ihan pysty täysin tajuamaan... Ja toki, on se kehityslinja pidempi kuin vaan yks tai kaks sukupolvee taaksepäin. Mut semmonen aivan lapasesta lähtenyt törsääminen -

JIPPO

Siis mistä te oikein puhutte?

EDLA-TÄTI

Viisasten kivistä tietenkin!

Logiikka ei ehkä näytä aukottomalta, mutta kalmiston jengi tajuaa tän!

MAANALAINEN-HIISI

Unohtu jakaa eläville parasta ymmärrystä elonkehän kokonaisuudesta...

EDLA-TÄTI

Ja ne alkoi ajatella, että kaiken voi vetää sileeksi.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Niin elämää ylläpitävät merkitykset pääs unohtumaan, kun kiviin meni raha-aineita liikaa.

MAANALAINEN-HIISI

Siinä oli semmonen inhimillinen laskentavirhe taustalla, mutta viime vuosina on tehty hyviä.

EDLA-TÄTI

Ja tämän vuotista lähdetään kohta testaamaan!

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Jaahas, se alkaa olla lähdön aika sitten...

Maanalaiset! Ootteko valmiina?

JIPPO

Minne me ollaan menossa?

EDLA-TÄTI

Sinne Linnavuorelle! Niitä tulia katsomaan!

Maanalaiset tuovat skuutteja aukiolle. Ne on koristeltu viirein, luin ja mystisin symbolein.

JUX

Skuutteja! Siistiä!

EDLA-TÄTI

Ei täällä nyt sentään aivan pelkän muinaissivistyksen siivittämänä eletä menemään. Näillä pääsee niin kätevästi!

Maanalaiset alkavat olla valmiita lähtöön. Edla-täti ripustaa korin skuutin sarveen. Jippo on omalla skuutillaan vähän avuttomana.

EDLA-TÄTI

Mikä on?

JIPPO

Löytyiskö jostain kypärää...

EDLA-TÄTI

Voi nösverön perikuva sentään... Ainahan voi kävellä. Aikaa ei ole hukattavaksi, keskiyö lähestyy!

6. KOHTAUS: KOHTI MUINAISIA TULIA

Maanalaiset esivanhemmat, Aleksanteri, Hiisi, Jippo ja Jux sekä Edla-täti nousevat skuuteille. Seuraa suuri vaellus, jossa taitetaan matkaa kalmistosta Linnavuoren huipulle, kukin omalla tyylillään.

7. KOHTAUS: LUMOUS

Retkikunta tulee perille Linnavuorelle. Alkaa suuren juhlan valmistelu: maanalaiset sytyttelevät Linnavuoren huipulle tulia, ripustelevat puihin lippuja ja valkeita kankaita. Jippo ja Jux saapuvat muun porukan perässä perille: Linnavuoren huipulla on sumuista, hämää. Tämä on ikivanha mäntyharjumaiesema: huipulla kasvaa suunnattoman vanhoja honkia – ne ovat korkeita, tuuheita ja vankkoja – mutta myös nuoria puita, ja kaikkea siltä väliltä.

MAANALAISTEN KUORO

Perillä!

Jo vain, perillä, perillä ollaan...

Tämä on –

ALKEMISTIEN YÖ!

Ja tänään saatte kokea – elonkehän kaikessa komeudessaan!

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Sattuipa sumuinen sää...

Retkikunta asettuu katsomaan Alkumetsää. Se on jossakin siellä kaikkialla, missä katsojat – elonkehän osaset - ovat:

JUX

Eikä! Tunnetsä Jippo?

Miten tiheetä kaikki on!

Ja näätkö!

Kato noita neulasia!

Ja näitä kaikkia -- !

Hei mä kuulen -- Korpikolvua!

MAANALAISTEN KUORO

Ukkokauniaisiasia!

Korukeräpallokkaita!

Pikkusavupussikkaita!

Kulonyhäkkäitä!

Röllikeijukkaita!

Tulipipomehiläisiä!

Hömötiaisia!

Pohjansirkkuja!

Haahkoja!

EDLA-TÄTI

Tervetuloa alkumetsän yöhön –
juhlaan, jossa ihminen

pysähtyy antamaan metsälle tilaa!

JIPPO

Me seistään Linnavuoren huipulla keskellä kevätyötä,
ja paksu, harmaa sumu roikkuu meidän yllä -

JUX

Maisema on melkein läpitunkemattoman usvan peitossa

JIPPO

Ja on kuin keho sulaisi rajoiltaan

JUX

Liudentuisi paksuun utuun

EDLA-TÄTI

Me astutaan sisään lumoukseen -

JIPPO

Ja äkkiä, jostain kaukaa,
kaukaa vuoren juurella olevalta
järveltä kuuluu kurkilauman

MAANALAISTEN KUORO

Töttöröö, töttö höö höö!

MAANALAINEN-HIISI

Ja tuuli nousee yllättäen, kuin katkaisimesta kääntäen

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Puiden latvoja alkaa erottua kaukana alhaalla

JUX

Ja äkkiä ilma kirkastuu
puiden värit piirtyvät terävinä
ja kaukana alapuolella levittyy
tiheänä elävä näköala

JIPPO

Edla-täti, minä ja Jux, esivanhempien joukko
- me hiljennytään kuin taikauskusta

JUX

Me ei olla ikinä koettu mitään sellaista

JIPPO

Kaikki lakkaavat puhumasta kuin
yhteisestä sopimuksesta

JUX

Ja kun me hiljennytään,
niin metsän äänet
täyttää meidän kehot

Metsän äänet klaklattavat, sirisevät, lirisevät, huhuilevat, kulkevat puuskissa

MAANALAISTEN KUORO

Yhtäkkiä on tosi kevyt ja jollain lailla paikkaansa pitävä olo
Sitä on todella hereillä, virkistynyt kuin keväisessä sateessa
Ajattelee kirkkaasti
– ja toisaalta, ei ajattele yhtään mitään
sitä vaan sulaa olemiseensa
terästyy ja kirkastuu

MAANALAINEN-HIISI

Edessä on alkumetsä
Maisema, jossa ei vielä tunneta ihmisen määrittämiä nimiä

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Eikä siellä ole katkaistuja maisematyyppejä
haltuun otettuja elinympäristöjä
taikka valtioiden rajoja

MAANALAISTEN KUORO

Vuoren huipulta näkee katkeamatonta vihreää, sinistä, ruskeaa
soita, mäntykankaita, järviä
kosteita lehtoja
sammaloituneita jyrkänteitä

ja loputtomiin jatkuvaa vaaramaisemaa

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Me seistään Linnavuoren huipulla kuin metsän tähtikatolla

JIPPO

Ja paikat, jossa meidän tuntemana aikana oli rajat ja nimet

JUX

On nyt nimetöntä, hurjana kuohuvaa alkumetsää

MAANALAISTEN KUORO

Tänä yönä pysähdytään tälle korkealle paikalle

ja katsotaan niin pitkälle kuin ihmissilmin voi nähdä

MAANALAINEN-HIISI

Nähdään maiseman valtavat mastopuut,
joiden jokaisen ympärille on kertynyt aina
paikalleen harjaantunut eliöiden yhteisö -

MAANALAISTEN KUORO

Näiden johtajapuiden ympärille on tosiaan kuin olisi rakentunut eläviä kerhoja:
samaa maastotyyppiin liittyvät eliöt ja eläimet
kokoontuneina omissa juhlissaan.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Jokainen juhla on harkitun yhteiselon kokonaisuus:
nuoremmat, vallattomat puut kokoontuvat vanhan maston ympärille
ja niiden rungolla elää suunnaton määrä pieniä hyönteisiä, homeita ja jäkälää

MAANALAINEN-HIISI

Hyönteiset houkuttelevat luokseen lintuja
peurat kulkevat aukeilla mailla
joiden kiehtomina pedot saapuvat paikalle

EDLA-TÄTI

Vaikka ihmisen kömpelöin aistein
ei voikaan tavoittaa kaikkea
niin kuitenkin tämän:

MAANALAISTEN KUORO

Täältä on suora yhteys Afrikkaan, Sambian mahtaviin termiittisieniin
ja Yhdysvaltojen suosypresseihin
ja käsityskykyä hipoviin punaseetripuihin!

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Ihmisen aistit ovat pienet ja köyhät
kun niitä vertaa tuulihaukan ultraviolettikatseeseen,
lepakon lähettämään, hyönteiset havaitsevaan kaikuun tai
mitättömän pienen turkkilo-kuoriaisen mahtavaan hajuaistiin

MAANALAINEN-HIISI

Me nähdään, miten turkkilo haistaa
kuolleen päästäisen viiden kilometrin päästä

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Ja toisaalta hahmotetaan melkein kipeästi,
että ihminen ei haista kuollutta päästäistä
ennen kuin istuu sen päälle

MAANALAISTEN KUORO

Ihminen näkee kyllä horisontin

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Mutta ei hahmota onko veden alla kalaa

MAANALAINEN-HIISI

Eikä havaitse taivaalta käsin
kulkeeko lumen alla myyriä

MAANALAISTEN KUORO

Tämä on alkumetsä
joka on koko ajan liikkeessä
samaan aikaan täynnä tiheää tapahtumista
ja myös äärettömän hidasta muutosta
jota ihmisen tai minkään elävän lajin keho
pysty oman elämänsä kohdalla tajuamaan

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Sillä ihmisen keho on pölkkö ja pölkyllä on pölkyn aistit

JUX

Linnavuoren huipulla
hiljenee äkkiä
ja tunnistaa olevansa
yksi rikkahippunen
elonkehän suunnattomassa
verkostossa

JIPPO

Ja jotenkin oman kokonsa käsittäessään
ymmärtää miten suuresti ihminen on
haavoittanut luontoa vain muutamassa
ihmissukupolvessa
ja alle yhdessä männyn sukupolvessa

JUX

Ja toisaalta,
äkkiä me ymmärretään miten paljon on sellaista,
minkä ihminen voi

JIPPO

Ja mikä ihmisen täytyy säästää seuraaville eläjille

JUX

Ja asiat lokahtaa tärkeysjärjestykseen

JIPPO

Ja meidän päähän humauttaa ymmärrys -
meidän velvollisuus on olla metsän puolella
koska metsä on aina meidän puolella

JUX

Ja sellainen ymmärrys
muuttaa ihmisen
mittakaavaa,
elämän tarkoitusta

8. KOHTAUS: VUODEN ELONMERKKI-PALKINTO

Lumous hälvenee. Äskeinen ilahtuminen, ilo ja harras toiveikkuus haihtuvat ja maanalaiset alkavat touhuta taas:

MAANALAISTEN KUORO
Aatteletteko samaa ku mä?
Vuoden elonmerkkiä...
ELONMERKKIÄ!
Joko kisa alkaa?
EIKÖHÄN ALETA!
Vuoden elonmerkki-kilpailu!

JIPPO
Mikä vuoden elonmerkki?

EDLA-TÄTI
Hyvä idea! Heilurit esiin!

MAANALAISTEN KUORO
Jes, heilurit, heilurit,
nyt otetaan heilurit esiin!
Heilurit esiin!
ELONMERKKI!
Hei hei hei!
Hei? Ketkä osallistuu?
Kuka on mukana!
Kaikki, kaikki on mukana!

Maanalaiset ja Jux kaivavat heilurit taskustaan. Jippo on taas vähän takapotkulla, mutta kaivaa ketjun esiin kuitenkin. Kivet alkavat värähdellä, pyöriä ja heilua, maanalaiset ovat ihastuksissaan ja lähtevät seuraamaan heilureiden liikkeen perässä. Maanalaiset ja Jux lähtevät innoissaan kartoittamaan alueen elonmerkkejä. Jipon kivi roikkuu edelleen paikallaan.

JIPPO
Tota... Mä en tajua tätä.

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Mitä siinä on tajuttavaa? Se on kivi, ketjun päässä. Kuuntele sitä.

JIPPO

Vai kuuntele. No en kuule mitään! En mä saa mitään viboja mistään! Tää on – tää on – tämmönen... Entäs sitten?

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Miten niin entäs sitten?

JIPPO

No kaikki muut painelee tuolla puskassa jo... Mä en tajua tätä.

MAANALAINEN-HIISI

Sä ajattelet liikaa. Anna sen kiven hoitaa homma.

JIPPO

Okei... Kivi! Anna kuulua!

MAANALAINEN-HIISI

Joo, just noin!

JIPPO

Mä teen parhaani koko ajan.

MAANALAINEN-HIISI

Tee vähemmän. Anna sille kivelle mahdollisuus.

JIPPO

Mut siis miten tää liittyy alkemiaan?

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

Alkemistien yö – se on sitä, että näkee selvästi. Tajuaa maailman rakenteen.

JIPPO

Mitä enää on tajuamista?

EDLA-TÄTI

Oottakaas vähän kaikki! Ennen kuin lähdetään etsimään, pyydän kaikkia huomioimaan, että tämän vuoden palkinnot jaetaan erityisesti kunnioitusta ja iloa säteileville eksemplaareille.

MAANALAISTEN KUORO

Mikä oli?

Mistä tuli pisteet?

Mistä pisteet?

Se oli YKSI PISTE: Kunnioitus

Ja KAKSI PISTETTÄ: se on ilo!

Okei okei,

kunnioitus, ilo,

ilo, kunnioitus...

EDLA-TÄTI

Rakkaat elonkehän neuvoston jäsenet! Vuoden elonmerkin etsiminen alkakoon!

MAANALAINEN-ALEKSANTERI

On suurenmoista taas päästä todistamaan yhteisen maailmamme suurenmoista monimuotoisuutta näin persoonallisten ilmentymien kautta.

MAANALAINEN-HIISI

Oikeastihan kaikki ansaitisivat palkinnon, mutta alkemistiseen yöhön kuuluu perinteisesti hurvittelu ja hauskuutus.

EDLA-TÄTI

Toivotamme kaikille mahtavia kohtaamisia!

Maanalaiset rynnistävät yleisön joukkoon tekemään tarkempia tutkimuksia.

MAANALAISTEN KUORO

- Ohhoh! Katsokaapas! Tämän vuoden elonmerkit... Aivan hurmaavaa, hurmaavaa on! Jo ensi näkymällä aukeaa tämmöinen kultivoituneiden mätästen suorastaan boheemi, mutta silmän kantamattomiin jatkuva kauneus!
- Katso tätäkin: tämä tässä hehkuu aivan määrättömän jalostuneesti kaikkien alkuaineiden kimmellystä, hän on lyhyesti sanoen hohdokas esimerkki elävästä elämästä!

Maanalaiset kaivavat heilurit taskuistaan. He seisahtuvat katsojien läheisyyteen ja antavat kivien pyöriä katsojien värähtelyistä vaikuttuneena:

- Kuluvan vuoden elonmerkki – niin, tällä kierroksella on painotus: kunnioitus ja ilo!
- Arvon elonmerkkien palkintoraatilautakunnan jäsenet, älkää unohtako tiedettä: älkää unohtako käyttää heilureita!

Maanalaiset pysähtyvät katsojien puoleen ja antavat heilurien pyöriä heidän kehojensa vierellä:

- Havaittu: orgaaninen aines, monimuotoisuusprosentti 56, ei! Monimuotoisuusprosentti 61 – hänestä jää mieleen erityisen kultivoitunut ja keveä mieli.
- Havaittu: orgaaninen aines herkkyyystaajudelta 170, sisältää hiiltä, vettä, mineraaleja - selvästi on erityisen kupliva persoonallisuus!
- Havaittu: orgaaninen aines, selvästi puutarhurin läheinen, hahmottaa eloperäiseen elämään liittyvän paitsi elinympäristöjä ja olosuhteita niin myös niihin liittyvän henkisen ulottuvuuden. Otaksun, että puhuu taukoamatta taimille ja kukkasille paitsi liennyttääkseen omaa erillisyyden tunnettaan niin myös hyödyttääkseen elonkehää.
- Havaittu: elävä esimerkki ilosta, värähtelee huippukorkealla taajuudella, rakastaa kaikkea silmuista vanhoihin puihin
- Havaittu: hyvin poikkeuksellinen kasvusto merkityksellisyyden tunnetta ja tyylikkyyttä, tämä esiintymä on ehdottomasti vinkattava aiheeksi seuraavaan ”Avaraan luontoon”!
- Havaittu: hurmaavan pirskahteleva metsäluonnon puolustaja, värähtelee ehdottomasti universumin parhaita taajuuksia.

- Havaittu: selvä mystikko, jolle jokainen puu on ainutkertainen kuin parhain sävellys! Hän ei hievahda kannastaan vaan arvostaan puuta yksilönä ja jokaista hyönteistä sen pinnalla ja pinnan alla!

JIPPO

Havaittu: on vain yksi maailma, jossa kaikki on yhteydessä, samasta juuresta peräisin

JUX

Havaittu: se mikä tapahtuu minulle, tapahtuu myös kaikille muillekin

JIPPO

Havaittu: elämän edistäminen viljelee iloa

JUX

Mitä enemmän meillä on yhteisyyttä ja tukeutumista toisiin

JIPPO

Sitä enemmän on iloa ja kunnioitusta

MAANALAISTEN KUORO

(pysähtyneinä eksemplaarien lähetyville)

- Seuraa juhlallinen palkintojen jako!
- Ehdotan: pronssisijalle nostaisin hänet! Hän on äärimmäisen lahjakas kunnioituksen kategoriassa!
- Kannatetaan!
- Hopeasijalle nostaisin hänet! Perusteet: pirskahteleva persoonallisuus, hyvä luonne, metsälle avoin mieli!
- Kannatetaan! Onneksi olkoon!
- Ja vuoden elonmerkki palkinto annetaan hänelle! Hän on 99% monimuotoinen, hänessä on hiiltä ja elohopeaa, rikkiä ja kultakiteitä – hän säteilee unohtumattomasti!
- Kannatetaan! Kannatetaan! Annetaanpa aplodit!
- Äärimmäisen tiukka kilpailu tänä vuonna...
- Metsä on täynnä loistavia ehdokkaita, jokainen ansaitsee tulla nähdyksi verkoston ainutlaatuisena jäsenenä...
- Mutta jokaista kuitenkin tarvittiin...

9. KOHTAUS: AAMU

Maanalaiset skuuttaavat esoteerisissa ja laantuvan riemun tunnelmissa vähitellen takaisin kalmistoon.

EDLA-TÄTI

Aurinko nousee.

MAANALAISTEN KUORO

Alkemistien yö päättyy!

Ohi on, loppu tuli, tiks taks, ovi kii!

Parhaat bileet pitkään aikaan...

Sitä paitsi – vuoden elonmerkit...

Finalistit! Kunnan eläviä!

Minun suosikkini oli eksemplaari vihreässä puserossa*...

Minusta se pirskahtelija oli vielä parempi*...

** Maanalaiset nostavat pieniä huomioita äsken kohdatuista ihmisistä poistuessaan paikalta.*

EDLA-TÄTI

Vaikka sen tietää, niin aina sen unohtaa.

JUX

Minkä?

EDLA-TÄTI

Mikä kaikki on kadonnut.

JIPPO

Mutta paljon on kuitenkin, edelleen.

EDLA-TÄTI

Siitä meidän pitäisikin vielä puhua.

JIPPO

Niinkö?

EDLA-TÄTI

Köyhtyminen on jo pitkällä. Teillä ja seuraavilla, sitä seuraavilla ja sitä seuraavilla – teillä on todella paljon työtä tehtävänä. Mutta älkää lannistuko. Muistakaa, että me ollaan aina

teidän puolella. Ja te tuutte aikanaan olemaan seuraavien ja sitä seuraavien puolella. Niin se menee. Edeltä menneet huolehtivat, että seuraavat jäisivät eloon – ja ne seisoo aina teidän takana, tuli mitä tuli.

JIPPO

Mä haluaisin kuulla tosta lisää.

EDLA-TÄTI

Minä en jaksa enää puhua mitään. Onpahan kaunis aamu. Ajatella, että Ratvaaralta voi nähdä noin kauas!

JUX

Onneksi laitoit nahkurin hakemaan meitä.

JIPPO

Jep, me ei oltais ehkä koskaan tajuttu mikä on katoamassa...

JUX

Miten alkemistien yö päättyy?

EDLA-TÄTI

Kaikki juhlat päätetään esivanhempien tanssiaisiin. Tänä vuonna ne on vanhassa koivikossa, Ratvaarasta luoteeseen, kun aurinko alkaa näkyä taivaanrannan takaa...

Auringon ensimmäiset säteet ilmestyvät puiden läpi aukiolle. Edla-täti ja maanalaiset haihtuvat kuin ilmaan. Jippo ja Jux ovat kahdestaan.

JIPPO

Mä en sitten aio tanssia.

JUX

Minkä takia?

JIPPO

Ei oo mun juttu.

JUX

Miks ei oo?

JIPPO

Mä näytän tyhmältä.

JUX

Äsh. Ei sulla oo varaa tommoseen.

JIPPO

Mihin? – Mihin mulla ei oo varaa?

JUX

Sä oot pöhkö. Parempi tanssia, kun on noin hyvä keho.

JIPPO

Hei mikä toi on? Tuolla, kato Jux! Joku liikkuu puiden välissä!

JUX

...Näinkö mä oikein? Oliko se kettu?

JIPPO

Jaahas. Esivanhemmat on näköjään lähteneet...

JUX

No ne on varmaan jo siellä tansseissa...

JIPPO

Voitaishan me kotimatalla käydä tsekkaamassa, mikä meno.

Kettu tosiaankin ilmestyy aukion reunaan. Jippo osoittaa sitä Juxille. Tyypit ovat aivan hiljaa. Kettu tuijottaa heitä, lähtee sitten kulkemaan eteenpäin. Heilauttaa käpäläänsä: tulkaa mukaan.

Jippo ja Jux seuraavat kettua.

Esivanhemmat tanssivat kaukana, koivujen välissä.

Kesä on tehnyt puihin lehdet.